

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

1805

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 30. točke 2., članka 31., članka 49. stavka 1. i 2. i članka 58. stavka 1. točke 9., a u svezi članka 8. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 79/09 i 80/13), u upravnom postupku utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48, zastupanog po Damiru Šimunicu, direktoru, po službenoj dužnosti, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednika Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Denis Matić, dipl.iur., mr.sc. Ljiljana Pavlic i mr.sc. Tatjana Peroković, članovi Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 29/2015 sjednice, održane 30. srpnja 2015., donosi

RJEŠENJE

1. Prihvaćaju se mjere, uvjeti i rokovi predloženi od strane poduzetnika Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48, na način da taj poduzetnik do 1. prosinca 2015. izmijeni pojedine odredbe važećih ugovora o zakupu i ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora, sklopljene sa zakupodavcima, i to na način kako slijedi:

1.1. U Ugovorima o zakupu poslovnog prostora sklopljenima u 2008., 2009. i 2010. godini:

1.1.a) Članak 11. mijenja se i glasi:

»Ako ZAKUPODAVAC otkaže ili raskine ovaj ugovor prije razdoblja na koje je sklopljen i zbog toga prestane poslovna suradnja između ZAKUPODAVCA i ZAKUPNIKA, temeljena na Ugovoru o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora, ZAKUPODAVAC je dužan u roku od 30 dana vratiti ZAKUPNIKU vrijednost njegovih ulaganja izvršenih radi marketinške podrške i podrške prodaji pirotehničkih sredstava, vrijednost konzultantskih usluga i edukacije radnika ZAKUPODAVCA i naknaditi mu troškove pribavljanja upravnih dozvola za obavljanje djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava, koja ulaganja imaju sveukupnu vrijednost od 39.600,00 kuna, što je jednako protuvrijednosti od 5.225,00 EUR, uvećano za pripadajući porez na dodanu vrijednost, a osim toga, ZAKUPODAVAC je dužan u roku od 30 dana vratiti ZAKUPNIKU novčanu vrijednost izvršenih ulaganja u opremanje poslovnog prostora radi obavljanja djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava i s time povezanog pribavljanja potrebnih dozvola za obavljanje djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava u tom prostoru (izgradnja i opremanje priručnog skladišta, protupožarna vrata, preinake elektroinstalacija, ugradnja alarmnog sustava, instaliranje informatičke opreme i software-a, i drugo), a prema vrijednosti tih stvari iz dokumentacije o zaduženju.

Iznimno od odredbe prethodnoga stavka ovoga članka, ako ZAKUPODAVAC dokaže da je do prestanka poslovne suradnje došlo radi toga što je ZAKUPODAVAC u potpunosti prestao s obavljanjem poslovanja ili radi toga što je ZAKUPODAVAC izgubio pravo na posjed poslovnog prostora koji je predmet zakupa, dužan je ZAKUPNIKU vratiti stvari i opremu ugrađenu ili unesenu u poslovni prostor tijekom trajanja poslovne suradnje. ZAKUPODAVAC se može osloboditi obveze na povrat tih stvari i opreme ako ZAKUPNIKU naknadi vrijednost tih stvari prema dokumentaciji o zaduženju.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka primijenit će se na jednak način i ako poslovna suradnja prestane otkazom ili raskidom ZAKUPNIKA radi toga što ZAKUPODAVAC ne izvršava obveze preuzete odredbama ovoga Ugovora ili obveze preuzete Ugovorom o poslovnoj suradnji za vrijeme trajanja zakupa poslovnog

prostora.«

1.2. U Ugovorima o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora sklopljenima u 2008., 2009. i 2010. godini:

1.2.a) Članak 2. stavak 3. dopunjuje se novom rečenicom koja glasi:

»ZAKUPNIK će tijekom edukacije upozoriti te radnike da sadržaj edukacije odgovara potrebama rada na siguran način i rukovanja samo onim pirotehničkim sredstvima iz prodajnog asortimana ZAKUPNIKA i da stečena znanja ne moraju nužno odgovarati osobinama pirotehničkih sredstava drugih proizvođača, te da ZAKUPNIK ni na koji način ne odgovara za rukovanje pirotehničkim sredstvima drugih proizvođača.«

1.2.b) Članak 4. stavak 8. mijenja se i glasi:

»8. ZAKUPODAVAC se obvezuje uputiti radnike raspoređene na prodaju PROIZVODA na edukaciju u organizaciji ZAKUPNIKA za obavljanje poslova prodaje pirotehničkih sredstava na siguran način prije početka njihova rada na prodaji pirotehničkih sredstava, te je dužan radnike raspoređene na te poslove upozoriti da su edukacijom provedenom u organizaciji ZAKUPNIKA osposobljeni za rad na siguran način i za rukovanje samo onih proizvoda koji se nalaze u asortimanu ZAKUPNIKA, te da im je zabranjeno tijekom obavljanja poslova prodaje pirotehničkih sredstava iz asortimana ZAKUPNIKA nanositi štetu ZAKUPNIKU ocrnjivanjem, omalovažavanjem ili neprimjerenim ili neukusnim izlaganjem robe i robne marke ZAKUPNIKA, kao i da im je zabranjeno samostalno umanjivati uplate dnevnog utrška na ime naknade ili zadržavati novac od prodaje ili kasniti s uplatama dnevnog utrška na račun ZAKUPNIKA.«

1.3. U Ugovorima o zakupu poslovnog prostora sklopljenima 2011., 2012. i 2014. godine, članak 10. briše se.

1.4. U Ugovorima o zakupu poslovnog prostora sklopljenima 2013. godine, članak 9. briše se.

1.5. U Ugovorima o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora sklopljenima 2011., 2012., 2013. i 2014. godine:

1.5.a) Članak 2. stavak 3. dopunjuje se novom rečenicom koja glasi:

»NARUČITELJ će tijekom edukacije upozoriti te radnike da sadržaj edukacije odgovara potrebama rada na siguran način i rukovanja samo onim pirotehničkim sredstvima iz prodajnog asortimana NARUČITELJA i da stečena znanja ne moraju nužno odgovarati osobinama pirotehničkih sredstava drugih proizvođača, te da NARUČITELJ ni na koji način ne odgovara za rukovanje pirotehničkim sredstvima drugih proizvođača.«

1.5.b) Članak 4. stavak 9. mijenja se i glasi:

»9. IZVRŠITELJ se obvezuje uputiti radnike raspoređene na prodaju pirotehničkih sredstava na edukaciju u organizaciji NARUČITELJA za obavljanje poslova prodaje pirotehničkih sredstava na siguran način prije početka njihova rada na prodaji pirotehničkih sredstava, te je dužan radnike raspoređene na te poslove upozoriti da su edukacijom provedenom u organizaciji NARUČITELJA osposobljeni za rad na siguran način i za rukovanje samo onih proizvoda koji se nalaze u asortimanu NARUČITELJA, te da im je zabranjeno tijekom obavljanja poslova prodaje pirotehničkih sredstava iz asortimana NARUČITELJA nanositi štetu NARUČITELJU ocrnjivanjem, omalovažavanjem ili neprimjerenim ili neukusnim izlaganjem robe i robne marke NARUČITELJA, kao i da im je zabranjeno samostalno umanjivati uplate dnevnog utrška na ime naknade ili zadržavati novac od prodaje ili kasniti s uplatama dnevnog utrška na račun NARUČITELJA.«

1.5.c) Članak 7. mijenja se i glasi:

»Raskid ugovora

Ako IZVRŠITELJ otkaže ili raskine ovaj ugovor prije razdoblja na koje je sklopljen i zbog toga prestane poslovna suradnja između IZVRŠITELJA i NARUČITELJA, temeljena na ovom Ugovoru, IZVRŠITELJ je dužan u roku od 30 dana vratiti NARUČITELJU vrijednost njegovih ulaganja izvršenih radi marketinške podrške i podrške prodaji pirotehničkih sredstava, vrijednost konzultantskih usluga i edukacije radnika IZVRŠITELJA i naknaditi mu troškove pribavljanja upravnih dozvola za obavljanje djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava, koja ulaganja

imaju sveukupnu vrijednost od 39.600,00 kuna, što je jednako protuvrijednosti od 5.225,00 EUR, uvećano za pripadajući porez na dodanu vrijednost, a osim toga, IZVRŠITELJ je dužan u roku od 30 dana vratiti NARUČITELJU novčanu vrijednost izvršenih ulaganja u opremanje poslovnog prostora radi obavljanja djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava i s time povezanog pribavljanja potrebnih dozvola za obavljanje djelatnosti prodaje pirotehničkih sredstava u tom prostoru (izgradnja i opremanje priručnog skladišta, protupožarna vrata, preinake elektro-instalacija, ugradnja alarmnog sustava, instaliranje informatičke opreme i software-a, i drugo), a prema vrijednosti tih stvari iz dokumentacije o zaduženju.

Iznimno od odredbe prethodnoga stavka ovoga članka, ako IZVRŠITELJ dokaže da je do prestanka poslovne suradnje došlo radi toga što je IZVRŠITELJ u potpunosti prestao s obavljanjem poslovanja ili radi toga što je IZVRŠITELJ izgubio pravo na posjed poslovnog prostora koji je predmet zakupa, dužan je NARUČITELJU vratiti stvari i opremu ugrađenu ili unesenu u poslovni prostor tijekom trajanja poslovne suradnje. IZVRŠITELJ se može osloboditi obveze na povrat tih stvari i opreme ako NARUČITELJU naknadi vrijednost tih stvari prema dokumentaciji o zaduženju.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka primijenit će se na jednak način i ako poslovna suradnja prestane otkazom ili raskidom NARUČITELJA radi toga što IZVRŠITELJ ne izvršava obveze preuzete odredbama ovoga Ugovora ili obveze preuzete Ugovorom o poslovnoj suradnji za vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora.«

2. Predložene mjere, uvjeti i rokovi iz točke 1. izreke ovoga rješenja ocjenjuju se dostatnima za otklanjanje mogućih negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja.

3. Nalaže se poduzetniku Orion d.o.o. sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48, da Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostavi preslike sklopljenih dodataka ugovora kojima se mijenjaju odredbe važećih ugovora o zakupu poslovnog prostora i ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora, kao dokaz izvršenja mjera i uvjeta iz točke 1. izreke, u roku od petnaest (15) dana od sklapanja istih, a najkasnije do 15. prosinca 2015.

Rok izvršenja: 15. prosinca 2015.

4. Predložene mjere, uvjeti i rokovi iz točke 1. izreke ovoga rješenja ovim rješenjem postaju obvezni za Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48.

5. Utvrđuje se da, nakon ispunjenja naloga iz točke 3. izreke ovoga rješenja, nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv poduzetnika Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48, u ovom predmetu.

6. Ako Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz točke 1., odnosno naloga iz točke 3. izreke ovoga rješenja, takvo postupanje smatrat će se povredom Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, što će se utvrditi posebnim rješenjem kojim će se izreći i upravno-kaznena mjera.

7. Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48, obveznik je plaćanja upravne pristojbe u iznosu od 35.000,00 kuna. Upravna pristojba uplaćuje se u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Rok izvršenja: osam (8) dana od dana dostave ovoga rješenja.

8. Ovo rješenje bit će objavljeno u »Narodnim novinama«, kao i na internetskoj stranici Agencije.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je temeljem članka 38. stavka 1. i članka 39. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, brojevi: 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), zaključkom klase: UP/I 034-03/2015-01/011, urbroja: 580-09/64-2015-006 od 15. travnja 2015., po službenoj dužnosti, pokrenula postupak protiv poduzetnika Orion d.o.o., sa sjedištem u Bakovčicama, Koprivnička 48 (dalje: Orion), radi utvrđivanja predstavljaju li određene odredbe ugovora o zakupu i ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora koje je Orion sklapao s drugim poduzetnicima, narušavanje tržišnog natjecanja u smislu članka 8. ZZTN-a koje uređuje zabranjene sporazume.

Povod pokretanju navedenog postupka bila je inicijativa poduzetnika Jorge pirotehnika d.o.o, sa sjedištem u Križevcima Nikole Tesle 65 (Jorge pirotehnika), i Weco pirotehnika d.o.o. Omišalj, Bjažinov 3 (dalje: Weco pirotehnika), od 27. listopada 2014., u smislu članka 37. ZZTN-a.

U predmetnoj upravnoj stvari, riječ je ugovorima o zakupu poslovnog prostora i ugovorima o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora, koje je Orion sklapao na razdoblje od sedam godina, s poduzeticima, koji, u ime i za račun Oriona izvršavaju uslugu prodaje pirotehničkih sredstava Oriona, u razdoblju od 15. prosinca do 31. prosinca, u poslovnom prostoru koji navedeni poduzetnici kao zakupodavci daju Orionu u zakup za razdoblje od 1. prosinca tekuće, do 15. siječnja naredne godine.

Ugovori koji su sklapani u razdoblju 2008., 2009. i 2010. razlikuju se od ugovora sklapanih u 2011., 2012., 2013. i 2014. u strukturi ugovora (različiti broj i raspored članaka, te nazivlje). Međutim, svi ugovori sadrže iste sporne odredbe koje su predstavljale indicije za pokretanje predmetnog postupka.

Riječ je o odredbama članka 4. stavka 8. Ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora iz 2008., 2009. i 2010. i članka 4. stavka 9. Ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora iz 2011., 2012., 2013. i 2014., kojima Orion kao zakupnik, zakupodavcima zabranjuje prodaju pirotehničkih sredstava drugih dobavljača za vrijeme trajanja ugovornog odnosa.

Odredbe članka 10. Ugovora o zakupu poslovnog prostora sklopljenih u 2011., 2012. i 2014., članka 9. Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz 2013., te članka 11. Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz 2008., 2009. i 2010. i članka 7. Ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora iz 2011., 2012., 2013. i 2014., zabranjuju zakupodavcu koji je raskinuo ugovor, obavljanje predmetne djelatnosti u istom prostoru, u razdoblju u kojem je stvarno trebao trajati ugovorni odnos.

Osim navedene zabrane, članak 11. Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz 2008., 2009. i 2010. i članak 7. Ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora iz 2011., 2012., 2013. i 2014., uz naknadu štete Orionu u slučaju raskida ugovora od strane zakupodavca, uređuju i obvezu zakupodavca koji ishodi potrebne dozvole za samostalno obavljanje prodaje pirotehničkih sredstava, da sklopi novi ugovor kao Orion partner koji će u prodaji imati isti asortiman kao i Orion.

2. Prijedlog Oriona za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta, te rokova u kojima će to učiniti, u smislu članka 49. ZZTN

Orion je samoinicijativno, u podnesku od 11. svibnja 2015. kojim se očitovao na zaključak o pokretanju postupka iskazao namjeru za preuzimanjem obveza u smislu članka 49. ZZTN-a, te je 3. lipnja 2015., Agenciji podnio konkretan prijedlog za preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta kako bi se otklonili mogući negativni učinci njegovog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

Kako je riječ o tipskim ugovorima Oriona, Orion je predložio da Agencija prihvati njegovo preuzimanje obveze izmjene pojedinih odredbi važećih ugovora o zakupu i ugovora o poslovnoj suradnji u vrijeme trajanja zakupa poslovnog prostora, i to u roku do 1. prosinca 2015., a kako je navedeno u točki 1. izreke rješenja.

Vezano uz navedeni prijedlog Oriona od 3. lipnja 2015. Agencija je utvrdila kako prijedlog namjere preuzimanja obveze izvršenja mjera i uvjeta te rokovi u kojima će to Orion učiniti udovoljava formalnim uvjetima iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a, odnosno da je isti podnesen nakon pokretanja postupka sukladno članku 39. ZZTN-a, a prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ZZTN-a.

Agencija u smislu članka 49. stavka 4. ZZTN-a može prihvatiti preuzimanje određenih mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a u slučaju kratkog trajanja povrede, suradnje poduzetnika u postupku i predlaganja mjera i uvjeta u prvih šest mjeseci vođenja postupka, te u drugim slučajevima kada ocijeni da je prihvaćanje preuzimanja mjera i uvjeta iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a svrsishodno radi bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na određenom tržištu, a bez dugotrajnog vođenja postupka.

Prijedlog Oriona predstavlja dobrovoljnu mjeru i razmjern je mogućim negativnim učincima koje bi prethodno navedene odredbe ugovora mogle imati na tržišno natjecanje, te dovodi do bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, bez dugotrajnog vođenja postupka.